**C41 –** WEL6

V L A A M S  P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

24 oktober 2002

# HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

## COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de inburgeringstrajecten 2002 die ze vanaf 1 november 2002 zal toewijzen

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de hoge nood aan een nieuwe wetgeving in verband met de filmkeuringscommissie

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over thuiswerkende ouders

# Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 24 oktober 2002

**VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens**

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.03 uur.*

**Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de inburgeringstrajecten 2002 die ze vanaf 1 november 2002 zal toewijzen**

**De voorzitter** : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de inburgeringstrajecten 2002 die ze vanaf 1 november 2002 zal toewijzen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

**Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen** : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, bij de begrotingsbespreking van 2002 hebben we net als in 2001 middelen ingeschreven voor inburgeringstrajecten. De middelen zijn gestegen van meer dan 7 miljoen euro tot meer dan 9 miljoen euro. Volgens mijn informatie, die de minister vroeger reeds bevestigde, lopen de trajecten die waren toegewezen met het budget van 2001 op het einde van deze maand af en starten we vanaf november 2002 met nieuwe trajecten.

Deze toewijzing is voor heel wat nieuwkomers maar ook voor heel wat gemeenten enorm belangrijk, misschien zelfs belangrijker dan de vorige jaren. Het aantal inburgeringstrajecten dat voor het jaar 2001 werd toegekend, blijkt lager te liggen dan dat van het vorige jaar. De gemeenten hebben zich namelijk afgestemd op de trajecten die op Vlaams niveau werden uitgewerkt. In sommige gemeenten beoogde men ook meer uniformiteit in de trajecten, waardoor men met evenveel middelen minder kon realiseren.

Mevrouw de minister, de begrotingsmiddelen van 2002 gaan voor Vlaanderen in vanaf november, maar in de gemeenten starten de nieuwe trajecten pas op 1 januari 2003. Bij de gemeenten gaat het dan om de begrotingsmiddelen van 2003. Over deze gemeentelijke begrotingsmiddelen is op de meeste plaatsen officieel nog weinig bekend, wel heerst er in heel wat gemeenten onrust omdat heel veel van de gemeentelijke trajecten werden betaald met SIF-middelen. Er zijn wel engagementen om deze middelen opnieuw toe te kennen, maar zal het bedrag even groot zijn ?

Ik wil even de cijfers geven van het aantal inburgeringstrajecten dat nu door de gemeenten werd betaald. In 2000, dus voor u begon met uw experiment, ging het volgens de cijfers van het jaarrapport van ICM om 1.436 trajecten die volledig werden betaald door de gemeenten. In 2001 waren dat er 1.158. Het aantal gemeentelijke trajecten nam dus af, maar daar staat tegenover dat er op Vlaams niveau ongeveer 500 trajecten bijkwamen.

Ik wil hierbij nog een opmerking maken. Toen ik deze cijfers van ICM bekeek, merkte ik dat er een fout stond in dit jaarrapport, waar het ging om de middelen van de gemeente Genk. Deze gemeente zou geen enkel traject zelf hebben betaald, terwijl ik pertinent zeker wist dat dit niet klopte. Uw administratie heeft dat dan voor mij nagekeken, en toen bleek dat de gemeente Genk wel degelijk 100 projecten bekostigde.

Mevrouw de minister, de beslissing die u zult nemen, zal belangrijk zijn voor het aantal projecten dat volgend jaar kan worden gerealiseerd. Dat is ook voor heel wat gemeenten belangrijk.

Ik wil het nu nog even hebben over de Limburgse situatie, die ik extra in het oog houd. In Limburg

**Van Cleuvenbergen**

bestaat er een vrij goede traditie qua inburgeringstrajecten die werden betaald door de gemeenten. Deze worden daarin ondersteund door de provincie. Ik stel vast dat het aantal trajecten in Limburg vorig jaar met 25 is gedaald. Dat is niet echt veel. De daling werd veroorzaakt door gemeenten die trajecten op een andere manier hebben uitgebouwd. Ook kon ik vaststellen dat enkel de provincie Limburg vorig jaar geen extra trajecten kreeg toegewezen van Vlaanderen.

De provincie Antwerpen heeft volgens mijn informatie in 2001 640 trajecten gekregen, Vlaams-Brabant 285 en Limburg 410. In Antwerpen en Vlaams-Brabant kwamen er 100 tot 150 trajecten bij, terwijl Limburg op hetzelfde aantal als het jaar ervoor stagneerde. Oost-Vlaanderen ging van 385 trajecten in 2000 naar 401 in 2001. West-Vlaanderen ging van 170 trajecten in 2000 naar 320 in 2001 en Brussel van 100 trajecten in 2000 naar 200 in 2001.

Ik stel me dan spontaan de vraag hoe het komt dat Limburg vorig jaar geen extra trajecten heeft gekregen, terwijl deze provincie toch heel wat nieuwkomers heeft ? De problematiek steekt hier toch ook de kop op ?

Limburg ontvangt volgens de Vlaamse statistieken ongeveer 4.600 nieuwkomers, waarvan er volgens uw maatstaven 3.000 nood hebben aan een inburgeringstraject dat hen gedurende minstens een jaar lessen Nederlands, maatschappelijke oriëntering en toeleiding naar de arbeidsmarkt garandeert. Het gaat hier hoofdzakelijk om volgmigranten. Indien er geen trajecten zijn, komt het onthaal van deze nieuwkomers volledig ten laste van de familie en eventueel van de verenigingen, wat een hele belasting vormt.

Als we de kostprijs per traject bekijken, stel ik vast dat Limburg per traject 2.469 euro aan Vlaamse middelen investeerde, waarmee het de goedkoopste provincie was. De duurste provincie was West-Vlaanderen, met 3.335 euro per traject. Limburg is de goedkoopste provincie, omdat heel wat gemeenten zelf nog bijdragen aan de Vlaamse trajecten. Limburg zorgt bijvoorbeeld vaak voor huisvesting van mensen die voor Vlaanderen werken. Er ontstaat dus een soort 'spontane solidariteit' met de Vlaamse trajecten.

Mevrouw de minister, om deze redenen kijk ik – en niet alleen ik – met spanning uit naar de nieuwe toewijzing van trajecten. In de begroting 2002 was een bedrag van 9.791.000 euro voorzien. Hoeveel van deze middelen zal in 2002 worden uitgegeven aan de trajecten ? Het gaat hier namelijk om niet-gesplitste kredieten. De vraag blijft wat er gebeurt met de trajecten die u volgend jaar uitschrijft.

Hebben alle gemeenten de trajecten die hen werden toegekend tot oktober 2002, kunnen uitvoeren ? Wordt er bij het toekennen van de trajecten vanaf 1 november 2002 rekening gehouden met de resultaten van de gemeenten, met de eigen inspanningen van de gemeenten en met het aantal te onthalen nieuwkomers ? Met andere woorden : welke parameters gebruikt u bij het toekennen van deze trajecten ? Hoe en op welke basis worden de trajecten die zijn vooropgesteld in de begroting 2002 toegekend ?

**De voorzitter** : Minister Vogels heeft het woord.

**Minister Mieke Vogels** : Zoals mevrouw Van Cleuvenbergen zei, gaat het om de uitvoering van het tweede experimentele jaar en de toekenning van de middelen die op de begroting 2002 staan.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, het is zo dat ik vorige week de nieuwe inburgeringstrajecten voor uitvoering heb ondertekend op de administratie. Dat wil zeggen dat men nu ministeriële besluiten klaarmaakt, zodat de middelen die zijn voorzien voor de verschillende onthaalbureaus in ministeriële besluiten kunnen worden vastgelegd. Alle middelen die werden vastgelegd in de begroting 2002 kunnen door de onthaalbureaus worden uitgegeven voor de periode van november 2002 tot november 2003. Dit past ook in wat ik vorige week zei bij de inleiding op het inburgeringsdecreet. Dit is het laatste experimentele jaar. Vanaf december 2003 zal het decreet in volle uitvoering zijn en moeten ook alle uitvoeringsbesluiten klaar zijn.

U vroeg of alle gemeenten de trajecten die hen werden toegekend tot oktober 2002 hebben kunnen uitvoeren. Ik heb in voorbereiding van de toekenning van de subsidieaanvragen voor de inburgeringstrajecten van dit jaar een tussentijds rapport gevraagd aan de onthaalbureaus, dat de toestand op 19 augustus 2002 weergeeft. Een samenvatting van de cijfers daarvan heb ik vorige week in deze commissie uitgedeeld, naar aanleiding van de inleiding op het inburgeringsdecreet.

Het eindrapport over de inburgeringstrajecten die zullen worden uitgevoerd met de middelen van de begroting 2001, zal aan mijn administratie worden bezorgd tegen 15 november 2002. Dit wil zeggen

**Vogels**

dat we deze cijfers nog kunnen gebruiken bij de bespreking van het decreet.

Ik kan u in dit verband dus nog geen volledig antwoord geven, maar het eerste tussentijdse rapport leert dat de invulling van de trajecten tot augustus 2002 vrij volledig gebeurde en dat alles laat uitschijnen dat de gemeenten de projecten die hen werden toegekend, in grote mate zullen kunnen uitvoeren.

U vroeg ook of er bij het toekennen van de trajecten vanaf 1 november 2002 – dus de trajecten met de middelen van de begroting 2002 – rekening wordt gehouden met het resultaat van de gemeenten, met de eigen inspanningen van de gemeenten en met het aantal te onthalen nieuwkomers. Het antwoord op deze vraag is affirmatief. Op 18 oktober 2002 gaf ik inderdaad mijn akkoord voor het opstarten van de administratieve procedure voor de toekenning van 3.093 inburgeringstrajecten, voor een totaal bedrag van 9.077.200 euro en dit aan 26 onthaalbureaus. De resultaten en de eigen inspanningen van de gemeenten en het aantal te onthalen nieuwkomers waren inderdaad elementen in de beoordeling van de aanvragen voor de inburgeringssubsidie 2002.

Ik geef enkele voorbeelden. In Antwerpen steeg het aantal trajecten van 520 naar 655 als gevolg van die verrekening. In Gent steeg het aantal trajecten van 246 naar 353, in Genk van 60 naar 90 en in Mechelen van 40 naar 75. De inburgeringstrajecten 2002 worden toegekend op basis van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 en het ministerieel besluit houdende de nadere regels betreffende de subsidieverlening voor inburgeringstrajecten 2002 van 10 juni 2002. Ik gaf mijn akkoord voor het opstarten van de administratieve procedure voor de toekenning van de inburgeringssubsidies 2002 op 18 oktober 2002, op basis van de adviezen die de beoordelingscommissie Inburgeringstrajecten mij heeft voorgelegd.

De beoordelingscommissie zal gedurende de hele experimentele periode de inburgeringstrajecten evalueren en begeleiden. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van het departement Onderwijs, van de cel Coördinatie Brussel van het departement Coördinatie, van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, van de administratie Cultuur, van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, van de administratie Werkgelegenheid en van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Ze heeft ook een advies uitgebracht over de toekenning van de trajecten. Ik heb dat advies volledig opgevolgd.

Ik zal de lijst 'Subsidieverlening inburgeringstrajecten 2002' aan de commissie bezorgen.

**De voorzitter** : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

**Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen** : Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik wil graag die lijst bestuderen. Kan de minister ons ook een lijst bezorgen van het aantal nieuwkomers per provincie, met aparte cijfers voor Antwerpen-stad en Gent-stad ? Met die cijfers in de hand kunnen we nagaan of het aantal trajecten min of meer overeenstemt met het aantal nieuwkomers.

**De voorzitter** : Dat is al gebeurd.

**Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen** : De minister heeft het over de middelen van 2002. Kan het dat men middelen voor 2002 nu nog vastlegt, zelfs als het gaat om niet-gesplitste kredieten ?

**Minister Mieke Vogels** : Deze niet-gesplitste kredieten worden nu vastgelegd, maar pas nadien betaalt men uit, of men betaalt nu slechts een eerste schijf uit. Ik ben dat geld dus niet kwijt.

**De voorzitter** : Het incident is gesloten.

---

**Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de hoge nood aan een nieuwe wetgeving in verband met de filmkeuringscommissie**

**De voorzitter** : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx-Van Goey tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de hoge nood aan een nieuwe wetgeving in verband met de filmkeuringscommissie.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey** : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, toen in september 2001 het samenwerkingsakkoord tussen de gemeenschappen in verband met de filmkeuringscommissie is hernieuwd, stelde de

**Merckx-Van Goey**

minister al dat een nieuwe regelgeving dringend noodzakelijk is. Een korte geschiedenis van de wetgeving terzake maakt snel duidelijk dat het stempeltje 'Kinderen Niet Toegelaten' of 'Kinderen Wel Toegelaten' gebaseerd is op een zeer oude wet. De wet op de filmkeuring dateert immers van 1920. De wet werd uitgewerkt toen de eerste films in de bioscoopzalen verschenen. De wet is dan ook een typisch product van zijn tijd. De eerste films werden vertoond in de bioscoopzalen. Ze werden niet door iedereen even positief onthaald. Film werd eigenlijk beschouwd als een potentiële besmettingsbron. Er werd bijgevolg een strikte regeling uitgedacht : alle films werden verboden voor kinderen onder 16 jaar.

Dat verbod was eigenlijk niet zozeer geïnspireerd door de inhoud van de films, maar door de plaats waar de films werden vertoond : in een donkere zaal waar veel mensen samenzitten. De wet werd dan ook in die bewoordingen geformuleerd : 'Jongeren onder de 16 jaar mogen niet in een bioscoopzaal.' Over het bekijken van films op een andere plaats werd niets gezegd. De straffen op een overtreding waren ook altijd van toepassing op de bioscoopuitbaters. Pas na 19 jaar, in 1939, werd de wet aangepast. Toen werd een uitzondering op de maatregel toegestaan. Alle bioscoopfilms bleven voor jongeren onder de 16 jaar verboden, maar producenten die toch jongeren wilden toelaten, konden hun film laten keuren door een speciale commissie.

In 1990 kwam de tot dan federale filmkeuringscommissie in handen van de gemeenschappen. Dat veroorzaakte meteen een aantal praktische problemen. Elk gewest kreeg immers de bevoegdheid om te beslissen of jongeren al dan niet bepaalde films mogen bekijken. Dat leidt er bijvoorbeeld toe dat in Luik een bepaalde film voor kinderen toegelaten is, terwijl dat in Antwerpen verboden is. De nieuwe regeling gaf dus zeer snel aanleiding tot zeer verwarrende situaties. De toenmalige minister Lenssens heeft daarover met zijn collega overlegd. Ze richtten de intergemeenschappelijke filmkeuringscommissie op, en die heeft dat probleem dan opgelost. Nog steeds is aan het zeer verouderde basisprincipe niets veranderd. Nochtans is er wel een en ander aan te merken op de nieuwe wet. Zo is een regel die helemaal geen onderscheid maakt inzake leeftijd eigenlijk volslagen absurd. Alle jongeren van 0 tot 16 jaar worden op precies dezelfde manier behandeld. Vanaf de zestiende verjaardag is plots alles toegelaten.

Sinds 1920 is zowat alles op mediavlak veranderd : er kwamen televisie, video, cd-rom's en videospelletjes bij. De wetgeving zelf is echter niet aangepast, en holt dus eigenlijk onwaarschijnlijk ver achter de feiten aan. De heer Georges Reniers, voorzitter van de intergemeenschappelijke filmkeuringscommissie en voormalig jeugdmagistraat in Brussel, maakt zich nog het meest zorgen over de cd-rom's en computerspelletjes waarmee jongeren geconfronteerd worden. Volgens hem bestaat het grootste gevaar erin dat de jongeren interactief aan de spelletjes deelnemen. Hij zei dat op een bijeenkomst van het contactcomité Bijzondere Jeugdzorg. Vaak gaat het om zeer gewelddadige spelletjes, waarin de jongeren zelf moeten folteren. Hiervoor bestaat geen enkele regulering. Dat is volgens de voorzitter van de filmkeuringscommissie dé vraag voor de toekomst. Het extreem en nutteloze geweld kan de jongere in kwestie ernstig 'beschadigen'.

Op dit moment is de werking van de commissie zeer minimaal. Het ergste wordt verboden. Er is echter een nieuwe regeling nodig die niet alleen van toepassing is op films die in de bioscoop worden vertoond. Het is immers absurd een bepaalde bioscoopfilm te verbieden als die enkele maanden later door iedereen kan worden gehuurd of gekocht. In Nederland bijvoorbeeld werkt men met het zeer efficiënte Kijkwijzer-systeem. Daar doet men meer dan verbieden of toelaten : men werkt er met gradaties. Zo zijn er programma's en films die niet geschikt zijn voor een vijfjarige, maar waarmee een tienjarige geen enkel probleem heeft. Bovendien wordt er ook een reden gegeven waarom een programma niet geschikt is voor een bepaalde leeftijdscategorie. Bovendien krijgen ouders en jongeren ook een telefoonnummer waarop ze zelf terechtkunnen met vragen, opmerkingen of klachten. Efficiënter zou natuurlijk zijn dat op Europees vlak een duidelijk beleid wordt gevoerd. Ook in Oostenrijk definieert men het al dan niet geschikt zijn van een bepaald programma aan de hand van verschillende gradaties. Natuurlijk komt het dan nog steeds aan de ouders toe om hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Het is ook een probleem dat in ons land de filmkeuringscommissie niet echt ernstig wordt genomen. In landen waar de regulering van de media sterk is uitgebouwd, zijn de leden van keuringscommissies gerespecteerde mensen, met enige expertise terzake. Het gaat bijvoorbeeld om psychologen, programmamakers, jeugdbegeleiders en -rechters. In België bestaat de filmkeuringscommissie uit niet meer of minder dan een groep vrijwilligers die gratis naar de bioscoop gaan en dan moe-

**Merckx-Van Goey**

ten beoordelen of een min-16-jarige al dan niet naar de betrokken film kan.

Ik wil de minister enkele vragen voorleggen. De wet van 1920 voldoet duidelijk niet meer. De minister verklaarde eerder al daar dringend werk van te willen maken. Wat is er tot nu gebeurd ? Wat staat er nog op de agenda ? Verder wil ik weten hoe het zit met het samenwerkingsakkoord. Ik heb gelezen dat dit is vernieuwd. We hebben dat hier echter niet bekeken. Wat staat daar precies in ? Moet het parlement daarover niet debatteren en dat goedkeuren ? Op 18 april 2002 heeft de minister in een antwoord op een andere vraag over geweld op televisie bevestigd dat ze het Nederlandse Kijkwijzer-systeem zeer goed vind. Kent ze de resultaten van de campagne ? Is ze van plan een gelijkaardig systeem in te voeren in Vlaanderen ?

Een aantal bioscoopuitbaters doet inmiddels aan zelfregulering. Ik heb de indruk dat ze dat niet zozeer doen uit ethische of educatieve overwegingen, maar wel als verkooptechniek. Ze laten dan een tweetal, eigenlijk onbevoegde bedienden een minimumleeftijd plakken op de bezoekers van de films die worden vertoond. Aan de andere kant kunnen – vooral in de grote bioscoopcomplexen – jonge kinderen heel makkelijk naar elke film die ze zelf willen zien. Aan de ingang van de zalen zelf is er immers geen enkele controle meer. Wat wil de minister veranderen aan de regeling van videoverhuur en -verkoop ? Het heeft immers weinig zin om een film in de bioscoop te merken als KNT, terwijl diezelfde film enkele maanden later door iedereen kan worden bekeken worden op video of dvd.

De filmkeuringscommissie, vertegenwoordigd door de heer Georges Reniers, pleit er zelf voor om de commissie niet alleen de professionaliseren, maar ook uit te breiden. Zo zou de commissie zich, net als in andere landen, ook moeten kunnen uitspreken over video's, dvd's en zeker ook videospelletjes. Wat denkt de minister hierover ? Uit onderzoek blijkt dat videospelletjes vaak een veel grotere invloed hebben op kinderen omdat ze actief bij het spel – bij de gewelddadige actie zelf – worden betrokken. Het is bovendien vrij absurd om bepaalde films te verbieden voor kinderen, terwijl ze zonder enige moeite aan gewelddadige videospelletjes geraken.

Waarom voert de minister geen leeftijdsgradaties in, zoals in Nederland ? Het Nederlandse Kijkwijzer-systeem geeft aanwijzingen aan de ouders. Het verschil tussen een absoluut verbod voor min-16-jarigen en een algemene toelating vanaf 16 jaar is vrij absurd. De minister heeft ook al eerder benadrukt dat ze aan 'media-opvoeding' wil doen. Dat houdt in dat de minister kinderen en hun ouders wil leren omgaan met de nieuwe media. Welke concrete stappen werden al genomen ? De Gezinsbond heeft een voorstel uitgewerkt waarin de voorstellen van de filmcommissie en de Nederlandse regels zijn verwerkt. Ik neem aan dat de minister die voorstellen kent. Zo vraagt de Gezinsbond onder meer de aanpassing van de wet op de filmkeuring, met de introductie van meer leeftijdscategorieën, een bredere en andere samenstelling van de filmkeuringscommissie en duidelijke beoordelingscriteria. Heeft de minister daarover contacten met de Gezinsbond, en wat is haar standpunt terzake ?

**De voorzitter** : Bent u lid van de Gezinsbond, mevrouw de minister ?

**Minister Mieke Vogels** : Ja, ik ben nog lid. Ik dacht dat het anders was, maar toen ik minister bevoegd voor Gezin werd, heeft de voorzitter van de Gezinsbond me gevraagd of ik lid was. Toen ik antwoordde dat ik geen kleine kinderen meer had, zei hij dat dit geen bezwaar vormde en dat ik bij voorbaat welkom was bij hun grootouderbond.

**De voorzitter** : Ik wil een stukje citeren uit hun publicatie : 'De wet op de filmkeuring is hopeloos verouderd. Daarom pleit de Gezinsbond al jaren voor een hervorming. Zo stellen we voor om leeftijdscategorieën in te voeren, een deskundige beoordeling te garanderen en de keuring ook op video's toe te passen. Eerst was er wat gehakketak in de Vlaamse regering over wie de zaak moet aanpakken, maar uiteindelijk was het minister Vogels die het laken naar zich toe trok. Even leek er schot in de zaak te komen, al moeten we vaststellen dat het nu alweer doodstil is rond dit dossier.' Dat klopt nu natuurlijk niet meer, want we hebben immers deze vraag. Ik citeer verder : 'Inmiddels start een grote bioscoopketen met een eigen keuringssysteem. Rekent de minister op zelfregulering of komt er nog iets van in huis ?'

In tegenstelling tot mevrouw Merckx en de Gezinsbond wil ik die zelfregulering niet meteen de grond in boren. Dat is althans de teneur hier. We hebben het hierover in andere dossiers al gehad. Welke taken kan de overheid op zich nemen ? Dat betekent immers dat men dit controleert, dat men er een punt van maakt en dat men garant staat voor een degelijke controle. Ik vrees dat dit helemaal niet meer mogelijk is. Het gaat hier over filmkeuring. Ook video's worden vernoemd, maar ik ben

**Voorzitter**

er van overtuigd dat vandaag het internet en de videospelletjes veel gevaarlijker zijn dan wat men op een groot scherm in een filmzaal kan zien. Dat is veel beangstigender. In spelletjes wordt agressie en bloedvergieten opgehemeld. De spelletjes zetten kinderen actief aan om te doden en rollen te spelen die we niet voor mogelijk houden. Dan zou de overheid ook het hele internet moeten controleren. We weten hoe moeilijk dat is. Het is een gigantische taak. Denken we alleen maar aan pedofilie op het internet : Justitie moet dit heel strikt volgen. Het is evenwel ondenkbaar in deze maatschappij dat we de pretentie zouden hebben te beweren dat we alle kinderen kunnen waarschuwen en alle ouders kunnen verzekeren dat alles gecontroleerd is. Daarom zou ik heel ver willen gaan in de zelfregulering. Ik durf niet goed de parallel te maken, maar in de huwelijksbemiddeling is er ook sprake van zelfregulering. Als we controle niet meer kunnen waarborgen, wat zijn dan goede technieken om dit te doen werken ? Wellicht zijn er technieken om ouders duidelijk te maken waarvoor ze op hun hoede moeten zijn. Dat kunnen we wel, maar de overheid is niet meer in staat om dit alles controleren en dus al dan niet toegankelijk te verklaren. Dit debat moet dus ruimer.

Mevrouw Becq heeft het woord.

**Mevrouw Sonja Becq** : Ik heb ook dat bericht gelezen. Ik weet dat dit thema al langer aanleiding geeft tot discussies. Als ik me niet vergis gaat het over Kinepolis Antwerpen.

**De voorzitter** : In dit artikel wordt de keten niet genoemd.

**Mevrouw Sonja Becq** : Ik dacht dat het Kinepolis was. Mevrouw de voorzitter, ik heb daaromtrent een schriftelijke vraag ingediend, maar heb nog geen antwoord gekregen.

Zelfregulering is een mogelijkheid, maar het is zeker niet de enige. De overheid moet de verantwoordelijkheid nemen om aan te geven dat sommige dingen niet kunnen, dat er een grens is. Dat kan tegelijk een signaal zijn voor ouders en opvoeders. Het kan hen steunen.

**De voorzitter** : Dan beginnen we aan een debat over verbodsbepalingen en sancties.

**Mevrouw Sonja Becq** : We zeggen ook dat seks of porno met minderjarigen niet kan. We moeten dan consequent zijn, op alle terreinen. Er zijn nog veel meer dingen die we soms verbieden.

**De voorzitter** : Minister Vogels heeft het woord.

**Minister Mieke Vogels** : Zelfregulering en een overheidsinitiatief hoeven elkaar niet uit te sluiten. Een goede zelfregulering is pas mogelijk als dit wordt gedekt door de overheid. De overheid bepaalt namelijk welke manier van zelfregulering ze ondersteunt en aan welke manier ze een certificaat geeft. Iedereen kan zeggen dat hij 'zelf reguleert'. De overheid moet minstens aan de burger kunnen zeggen dat iets gereguleerd is zoals die zij wil. We moeten niet alle films en video's zelf gaan bekijken, maar we kunnen aangeven tegenover de burger dat we bepaalde firma's of producenten vertrouwen, omdat ze een overeenkomst met de overheid hebben afgesloten, en dat de burger ze dus ook kan vertrouwen. Er moet altijd sprake zijn van een samenwerking.

**De voorzitter** : Als overheid garandeert men dan de kwaliteit van de regulering, maar men komt niet inhoudelijk tussenbeide.

**Minister Mieke Vogels** : Ja. Ik wil de parallel trekken met de controle van elektriciteit als men zijn huis verbouwt. Het is de firma Vinçotte die dat komt doen. Vinçotte heeft een certificaat van de overheid en mag daardoor controleren voor de overheid. De overheid weet immers dat die mensen dat goed doen. Dat is iets anders dan dat de overheid zelf inspecteurs zou aannemen om in alle huizen te controleren of de elektrische installatie goed gebeurd is.

**Mevrouw Sonja Becq** : Dan heeft de overheid wel bepaald welke de criteria zijn. Dan gaat het deels ook over de inhoud.

**Minister Mieke Vogels** : Dat zeg ik ook. De overheid zal steeds een kader moeten scheppen, ook inhoudelijk.

Inzake mijn antwoord :de wet van 1920 is achterhaald. Iedereen is het daarover eens. We hebben de voorbije jaren dan ook verschillende gesprekken gevoerd met betrokken instanties en experts, om een overzicht te krijgen van de knelpunten.

Op basis van die knelpuntenanalyse en de ervaringen die men in Nederland aan het opbouwen is, heb ik inderdaad op een congres begin dit jaar een aantal proefballonnetjes opgelaten. De bedoeling was om in discussie te treden met het publiek, dat

**Vogels**

hoofdzakelijk bestond uit ervaringsdeskundigen en experts uit de filmwereld.

Als we een actualisering van de wetgeving overwegen, dan moeten we een aantal elementen zeker mee in overweging nemen. We moeten vertrekken van een positief geloof in de media en de burgers, eerder dan van een beeld van de media als boeman en de burger als slachtoffer. In dat tweede geval komen we er immers nooit uit. We moeten dit verruimen tot diverse audiovisuele media. Het is niet logisch dat een KNT-film enkele maanden later gewoon op Canal+, op video of op het open scherm te zien is, en dat vaak op een uur waarop kinderen jonger dan 16 nog wakker zijn. Er is nood aan meer zelfregulering in plaats van louter externe regulering. Een controlerend optreden van de overheid op alle vlakken is waarschijnlijk niet meer haalbaar. Preventief optreden door de overheid is zeker ook belangrijk. Ik verwijs naar wat ik heb gezegd naar aanleiding van de vorige interpellatie. We moeten mensen weerbaar maken en de zelfgereguleerde signalen gebruiken.

De overheid moet het wettelijk kader blijven aangeven, maar ook de ouders hebben een grote verantwoordelijkheid. Er zijn duidelijke, eenduidige en wetenschappelijk onderbouwde criteria nodig voor de bepaling van de leeftijdscategorieën. We moeten streven naar een duurzame wijziging. De nieuwe wet moet bestand zijn tegen onder meer technologische vernieuwingen in de filmsector. Het toegangsverbod voor 16+-films blijft best van kracht. Hiervoor bestaan, als ik mijn oor te luisteren leg bij de betrokken sector, nog steeds goede redenen. Naast pedagogische en psychologische redenen zijn dat ook redenen van praktische aard. Ouderen hebben niet altijd vat op de keuze van een film door hun kinderen. Differentiatie van de leeftijdscategorieën is nodig. De huidige leeftijdsgrens op 16 jaar moet minstens met een grens op 12 jaar worden uitgebreid. Meer informatie voor de ouders en kinderen over de media-inhoud is nuttig. Er moet een mogelijkheid zijn tot het indienen van klachten en het opleggen van eventuele sancties, want dat kan nu niet. Dit alles moet met respect voor de kinderrechten gebeuren. Die kinderrechten moeten hier een leidraad zijn.

Dit zijn een aantal elementen die ik op mijn ronde heb ontwikkeld en waaraan een nieuwe wetgeving zou moeten worden ophangen. Tot nu toe heb ik nog geen initiatief genomen tot wijziging van de wet, en dat omwille van volgende redenen. Uit de gesprekken met de betrokkenen en maatschappelijke actoren blijkt dat dit thema iedereen aanbelangt. Een grondige maatschappelijke discussie hierover is dus echt wel een vereiste. Over één nacht ijs gaan, lijkt me niet verstandig.

Een volgende reden is misschien nog belangrijker. Het systeem in Nederland, dat tegenwoordig als een voorbeeld in Europa geldt, lijkt ook een interessante optie voor Vlaanderen. Het systeem is echter nog maar goed één jaar in werking. Het lijkt me nuttig en noodzakelijk om te leren uit het Nederlandse systeem, uit de fouten en de successen ervan. Voor een evaluatie is het eigenlijk nog wat te vroeg. Ook is overleg met de verschillende andere gemeenschappen in dit land nuttig. Het is immers goed dat we ons niet alleen op Nederland afstemmen, maar ook dat de eigen gemeenschappen zich op elkaar afstemmen. U weet dat dit echter tijdrovend en intensief is. Bovendien worden er in de EU initiatieven genomen om tot een algemene Europese regeling van de keuring van bepaalde media te komen. Het heeft dan ook geen zin om een eigen Vlaamse of Belgische wet goed te keuren die op korte termijn in tegenstrijd zou blijken te zijn met de Europese regelgeving. Dat betekent niet dat ik dit op de lange baan wil schuiven. Mevrouw Merckx, u zult me dat trouwens beletten. U zult me immers regelmatig vragen wat ik ondertussen heb gedaan.

Ik heb inderdaad informeel vernomen dat een bioscoopketen een alternatief systeem van filmkeuring zou opzetten, dat uiterlijk enigszins lijkt op het Nederlandse systeem, maar dat inhoudelijk niet zou beantwoorden aan de kwaliteitsnormen, de strenge criteria, de achterliggende waarden en de controle van het Nederlandse systeem Kijkwijzer. Het staat die bioscoopketen uiteraard vrij om hierin een initiatief te nemen.

U zegt dat kinderen heel gemakkelijk naar om het even welke film kunnen gaan, omdat er geen controle meer zou zijn in de bioscoop. Diezelfde bioscoopketen heeft immers de automatische controle van de inkomtickets ingevoerd. Ik geloof echter niet dat de controle vroeger zo groot was. Meestal zijn het heel jonge mensen die de tickets controleren. Zij hebben helemaal niet de bevoegdheid om te vragen hoe oud de mensen zijn. Bovendien gebeurt deze controle meestal aan het begin van een gang met allerlei zalen, zodat het kind in kwestie kan zeggen dat hij naar een KT-film gaat en toch naar een KNT-film kan gaan. Dit was dus al evenmin een sluitend systeem.

Ik ben het zowel eens met u, mevrouw Mercx, als met de voorzitter wanneer u het heeft over video-

**Vogels**

spelletjes. Als er een regelgeving komt, dan moet dit in elk geval worden behandeld. Door die spelletjes geven we in mijn ogen soms angstaanjagende morele waarden mee aan de komende generatie.

Ten slotte was er uw opmerking over de media-opvoeding. Ik heb inderdaad in mijn antwoord op uw vorige vraag om uitleg over dit onderwerp de volgende uitspraak gedaan : 'Ik geloof in de waarde van media-opvoeding – of noem het beeldalfabetisering – waarbij kinderen van jongs af aan beelden leren begrijpen en interpreteren.' Met die vaardigheden en kennis kunnen ze hun eigen mening vormen en zich weerbaar opstellen ten opzichte van slechtere producten. Ik heb toen ook benadrukt dat het voorkomen van agressie bij kinderen en jongeren niet enkel een taak is van de overheid of afgeleiden daarvan, zoals de scholen. Het is ook een taak van de ouders. Ik meen dat ouders hun kinderen best begeleiden bij de keuze van TV-programma's en bij het bekijken van mogelijke schadelijke beelden. Ik heb hiermee vooral willen zeggen dat opvoeders kinderen zouden moeten leren om met media om te gaan en om beelden te interpreteren. Als dit via de overheid en onderwijs moet gebeuren, dan is het aan mijn collega, de minister Van Onderwijs, om initiatieven te nemen. Ik weet echter ook wel dat Onderwijs, samen met Welzijn, steeds alle ellende van onze welvaartssamenleving moet opvangen.

Dat is de tussenstand met betrekking tot de filmkeuringscommissie. Dit is een ongelooflijk complex geheel. Vergeleken hierbij is de huwelijks- en relatiebemiddeling klein bier. Het is veel meer omvattend.

**De voorzitter** : Mevrouw Merckx heeft het woord.

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey** : Mevrouw de minister, ik dank u voor deze stand van zaken. Ik wil u vragen dat u ons de tekst van het samenwerkingsakkoord naderhand zou willen bezorgen en voorleggen. Misschien staan we dan al wat verder en kunnen we wat bepaalde onderdelen betreft toch al verder werken aan een eigen initiatief. Ik ben het eens met de elementen die u hebt aangereikt en waaraan de nieuwe wetgeving moet worden opgehangen. Uiteraard is er de toetsing aan de kinderrechten. Misschien zouden we terzake een advies kunnen vragen aan de kinderrechtencommissaris, zodat we het perspectief van de kinderen zouden kennen. Dat zou er moeten zijn voor er een nieuw samenwerkingsakkoord of een initiatief van u komt. Als er op Europees niveau regelgeving wordt voorbereid, dan wil ik vragen dat Vlaanderen het voortouw zou nemen. Europa is niet iets heel diffuus of onduidelijks. De beslissingen worden genomen door de federale of de regionale ministers. Ik wil de minister aanporren om te onderzoeken hoe die Europese regelgeving er iets sneller zou kunnen komen en hoe ze in onze richting kan evolueren, met de door u vernoemde elementen. Ik zal dit even laten rusten tot dan.

**De voorzitter** : Zal ik dit aan de kinderrechtencommissaris vragen ?

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey** : Ik wil gerust enkele vragen op papier zetten, maar een open vraagstelling lijkt me ook al waardevol. Als men de kinderen wil respecteren, dan mag men door de vraag al niet een of andere oplossing insinueren of 'bevooroordelen'. Neem ik het initiatief, of doen we dat namens de commissie ?

**De voorzitter** : U mag dat doen.

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey** : Dan zal ik een ontwerpbrief klaarmaken.

**De voorzitter** : Het incident is gesloten.

---

**Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over thuiswerkende ouders**

**De voorzitter** : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over thuiswerkende ouders.

Mevrouw Becq heeft het woord.

**Mevrouw Sonja Becq** : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, we weten allemaal wat de aanleiding is voor deze vraag. Begin oktober lanceerde u het idee om mensen die thuis blijven om te zorgen voor hun kinderen, zorgbehoevende ouders of kinderen met een handicap een halftijds loon te geven, zodat ze voltijds kunnen thuisblijven. U verbaasde me daarmee enigszins. Zo kende ik u niet. Die mensen zouden zo een rustiger leven hebben en dit zou tegelijk een gunstig effect hebben op de wachtlijsten, waar er toch ook een probleem is. Zo

**Becq**

heb ik dat toch begrepen, en zo is het toch ook weergegeven. Ik kon dit niet laten schieten.

Eind september lanceerde u het idee om de kinderbijslag te vervangen door een kindercheque. Met die cheque zouden mensen kunnen kiezen welke vorm van opvang zij willen. Zo kunnen ze kiezen voor thuisblijven, voor een kinderkribbe, voor een onthaalouder. Zo zou dit worden gefinancierd. Dit moet worden bekeken in het streven naar de mogelijkheid om een betaalde job buitenshuis te combineren met zorg voor een gezin. Daarvoor was er het punt van de persoonlijke assistentfamilielid van een persoon met een handicap. Ik krijg dus een heel verward verhaal ten opzichte van mensen die thuis voor een familielid, voor een persoon met een handicap willen zorgen, die een betaalde job opnemen, die een engagement in de samenleving willen opnemen. Er wordt gezegd dat het een diffuus verhaal wordt. Mensen moeten de keuzemogelijkheid krijgen om voor een ziek familielid te zorgen. Dat is niet altijd de realiteit. Daar moeten de nodige sociale waarborgen, ook op financieel vlak, aan worden verbonden.

Het gaat dikwijls om het sociaal statuut van de partner. De discussie is hierover reeds voldoende gevoerd. Een echtscheiding kan voor vrouwen betekenen dat zij geen sociaal statuut meer hebben. Als de kinderbijslag gedecentraliseerd wordt, zou bijvoorbeeld de kost voor de kinderen mee in de kinderbijslag kunnen worden opgenomen. Ik denk aan de uitgaven voor kinderopvang. Dat zou dan een financiële dekking kunnen zijn. Een ander denkspoor is een halftijds loon aan iemand betalen, die thuis blijft voor zorgverlening.

De mogelijkheid om nadien opnieuw in het arbeidsproces te kunnen instappen, is ook een belangrijk uitgangspunt. Met het verhaal van het tijdskrediet hebben wij geconstateerd dat het neerkomt op een terugschroeven van de loopbaanonderbreking. De minister vindt tijdskrediet niet voldoende, en wenst het zelfs uit te breiden. Ik heb de minister horen zeggen dat zij de mensen die thuisblijven, een bedrag wil uitkeren. Gaat het om mannen of vrouwen ? Er blijven heel wat vragen open. In een recent persbericht las ik bijvoorbeeld dat het zorgkrediet veel meer door mannen dan door vrouwen wordt aangevraagd. Dat is een goede evolutie. De vraag naar keuzemogelijkheid voor verzorging thuis blijft bestaan.

Was dat een vrije inval van de minister of is dit een standpunt van de regering ? Hoe ziet de minister de combinatie van zo'n maatregel met een sociaal statuut en met de fiscale wetgeving ? Zelf heeft zij waarschijnlijk deze bevoegdheid niet, maar zijn daar misschien – al dan niet formele – afspraken over gemaakt ? Is de minister van plan om de gelanceerde maatregel waar te maken ? Zijn er financiële middelen voor ? Zouden hiermee de wachtlijsten worden opgelost ? Mensen willen mantelzorg en professionele zorgen tegelijkertijd. Deze laatste bieden immers ondersteuning om de mantelzorg tot een goed einde te brengen en maken er een echte 'warme zorg' van.

**De voorzitter** : Onze fractie had daarover al een schriftelijke vraag gesteld. Hoe moeten wij dit plaatsen ? Zorgen moeten toch ergens stoppen. Stimuleert de minister een beleid waar mensen de kans krijgen om betaald thuis te blijven ?

Ik heb begrepen dat de minister een studie wenst te laten uitvoeren. Welke onderzoeksopdracht werd er gegeven ? Uitzoeken of voor dit project belangstelling bestaat ? Ik heb de indruk dat precies huisvrouwen hiervoor niet in aanmerking komen. We hebben dit met het betaalde tijdskrediet ook gezien. Het gaat, dacht ik, om mensen, die betaalde arbeid verrichten en minder wensen te werken, en die door de overheid worden bijgepast.

Wanneer verwacht de minister de resultaten van dit onderzoek ? De waardering van huisvrouwen staat wat op het spel. Welke mechanismen zouden worden ingezet om deze arbeid te financieren ? Is de kinderbijslag een goed instrument ? Of moet aan een statuut voor de huisvrouw worden gedacht ?

Minister Vogels heeft het woord.

**Minister Mieke Vogels** : In het kader van Kleurrijk Vlaanderen, een project van de Vlaamse regering dat nog altijd loopt, komt in het najaar 2003 Zorgzaam Vlaanderen aan bod. Dat is een eerste antwoord op de vraag van mevrouw Becq. Er bestaat een akkoord in de regering dat daarover wordt gepraat. Dit betekent nog niet dat er voorstellen zijn goedgekeurd.

Het is dikwijls moeilijk om een perspectief op lange termijn aan te bieden. Mensen willen onmiddellijk weten wat het hen concreet oplevert. In het najaar 2003 organiseert Zorgzaam Vlaanderen een zorgcongres. Dat congres vertrekt vanuit een aantal vaststellingen, die wij hier alle dagen samen maken. Wij worden immers voortdurend met de achterkant van de welvaartsstaat geconfronteerd.

**Vogels**

Ik denk, bijvoorbeeld, aan het grote aantal depressies, zelfmoord of overmatige stress.

Er worden voortdurend meer middelen gevraagd voor centra voor geestelijke gezondheidszorg. Vanuit mijn bevoegdheid kan ik dat niet verhelpen. Het is het maatschappelijke kader dat deze problemen veroorzaakt. Er kunnen preventieve affiches worden gemaakt of radiospotjes worden uitgezonden. De fundamentele vraag gaat over het soort samenleving dat wij willen.

Zijn er dan geen ethische grenzen aan de manier waarop nu wordt geleefd ? Zijn er geen grenzen aan de professionele zorg die kan worden verstrekt ? Flexibiliteit in de kinderopvang is nodig, maar wie zijn kind van 6 uur s'morgens tot 11 uur s'avonds moet kunnen afleveren is niet langer met kinderopvang bezig. Dat is veeleer kindermishandeling.

Als men op een bepaald moment geconfronteerd wordt met iemand die zegt : Ik heb mijn eigen kind niet weten geboren worden, want ik durfde aan mijn baas niet weigeren om die belangrijke buitenlandse reis te maken. Dit zou mijn carrière verknoeid hebben. Ik heb er nu verschrikkelijk spijt van.' Is dit niet de inleiding van een echtscheiding in plaats van de inleiding van een bevalling ? We hebben te maken met ethische grenzen aan de manier waarop we leven.

We zijn nog maar aan de vooravond van de vergrijzing. We zullen in de toekomst alleen maar een toenemende zorgvraag krijgen als gevolg van die vergrijzing. Ouder worden is geen ziekte, maar eens je de tachtig gepasseerd bent, is de kans dat je zorg nodig hebt, groter. We worden met zijn allen steeds ouder, dus de kans dat we met zijn allen steeds meer zorg nodig hebben, wordt ook groter.

Tegelijkertijd is er de ontgroening. De groep van mensen die de zorgfactuur moet betalen en de zorg moet dragen, wordt kleiner. Dat betekent dat men met twee op de arbeidsmarkt actief zal moeten zijn om zich te handhaven en de samenleving te laten draaien. Het gevolg is dat de zorg steeds meer doorgeschoven wordt naar het professionele circuit. Bij de situatie van enerzijds de vergrijzing en meer zorg en anderzijds de ontgroening en meer zorg naar het professionele circuit, moeten we ons de vraag durven stellen hoeveel zorgvragen we met dit maatschappelijk model kunnen verwachten in 2010. Wat is de maatschappelijke kost daarvan ? Welke bijkomende infrastructuur zullen we daarvoor moeten uitbouwen ? Hoeveel geschoold personeel hebben we daarvoor nodig ? Zijn we maatschappelijk in staat om verder te bouwen op dit systeem waarbij we zorg steeds meer doorschuiven naar het professionele circuit ? Zijn we bereid om die factuur te betalen ? Zijn we in staat om die infrastructuur uit te bouwen ? Zijn we in staat om blijvend voldoende personeel te vinden en dat ook te blijven betalen ? Het personeel wordt schaars en de lonen worden hoog. Die prospectie maken voor de periode na 2010 is de eerste opdracht van het zorgcongres. Kunnen we nog verder blijven rijden op het spoor dat we nu volgen ? Wat is daarvan het gevolg ? Is dit nog haalbaar ? Is dit ethisch verantwoord ? Is dit betaalbaar ?

Er is een interessante discussie bezig in deze commissie omtrent de mantelzorg en de PAB. Kan iemand die een zwaar zorgbehoevend persoon of een persoon met een handicap verzorgt, zijn eigen vader, moeder, broer of zus tewerkstellen binnen de wet op het Persoonsgebonden Assistentiebudget ? In de commissie vond men unaniem dat dit moet kunnen, maar de commissie heeft geen grenzen gesteld aan dit model. Waarom willen we dat voor de zwaar zorgbehoevende persoon met een handicap en waarom zouden we dat systeem ook niet toepassen bij een zeer zwaar zorgbehoevend bejaard persoon ?. Mensen blijven steeds langer thuis dankzij goede professionele ondersteuning en dankzij een mantelzorger. Iemand die zwaar zorgbehoevend is, kan immers niet thuisblijven alleen met hulp van professionele zorgverleners. Deze twee hulpverleners zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden.

Op een bepaald ogenblik moet de mantelzorger afhaken omdat die niet vierentwintig uur per dag er kan zijn. Ook al wil deze de zorg opnemen voor zijn steeds zwaarder zorgbehoevende vader of moeder, dan is er maar één alternatief : loopbaanonderbreking nemen. Dan verliest die persoon ontzettend veel van zijn inkomen, voor iets dat beperkt is in de tijd, en als men wil volhouden, moet men ontslag nemen en verliest men elk recht op sociale zekerheid. Als we dat allemaal op een rijtje zetten, is de open vraag of we er niet moeten aan denken om een systeem te ontwikkelen waarbij we iemand die ervoor kiest een zorgbehoevende thuis te verzorgen, halftijds verlonen voor die inspanning. Dan behoudt de mantelzorger een relatie met de sociale zekerheid en als hij het niet meer aankan, kan hij weer in het gewone arbeidscircuit stappen.

Dat is voor de grote meerderheid van de mensen 'zorg op maat'. Voor de overheid is dit ook beter-

**Vogels**

koop, want er moet minder in infrastructuur worden geïnvesteerd. Door de mantelzorger een beetje inkomenszekerheid te geven, is het mogelijk met een halftijds loon vierentwintig uur zorg te verlenen. In een residentiële instelling moeten hiervoor mensen vierentwintig uur in continudienstworden ingezet.

Ik zal de wind van voren krijgen van de vrouwenbeweging met de bewering dat het wel weer vrouwen zullen zijn die de mantelzorg opnemen. Het verschil tussen loopbaanonderbreking en tijdskrediet is dat veel meer mannen tijdskrediet nemen omdat het veel beter wordt betaald. Dit zal ook enorme vragen oproepen over de verhouding tussen professionelen en mantelzorgers, wat nu ook al zo is binnen het kader van de PAB. Kan een zwaar zorgbehoevende wel opgevangen worden door een mantelzorger ? Het is mogelijk met voldoende professionele ondersteuning, maar om de continuïteit van zorg te verzekeren behoeft niemand een diploma. Het zal een moeilijke discussie zijn, ook met de vakbonden. Toch is het mijn verdomde plicht om niet zomaar voort te rijden op steeds hetzelfde spoor als ik in het kader van Kleurrijk Vlaanderen wordt uitgenodigd om 2010 in het perspectief te stellen. Vooral in onze sector is dit nodig want het is een bedrijf in expansie, en als men niet oplet zelfs in wilde expansie.

Er komen ongelooflijk veel reacties los. De mensen voelen de grenzen van onze welvaartsstaat. Iedereen wil over de kwaliteit van het leven meepraten. Economisch moet alles in evenwicht blijven, maar doorgaan op het huidige spoor, zal de maatschappij in de toekomst ontzettend veel geld kosten.

Daar kunnen we niet meer buiten, tenzij men de kwaliteit van de zorg afbouwt. Ik ken echter niemand die dat wil. Niemand wil het Europees kwalitatief hoogstaand zorgsysteem afbouwen. We willen niet naar Amerikaanse toestanden evolueren. Daarom moeten we er eens over nadenken wat dat op middellange termijn impliceert.

**Mevrouw Sonja Becq** : We mogen nooit stoppen met nadenken. Er is echter wel een verschil tussen nadenken en voorstellen lanceren die allerlei onhaalbare verwachtingen scheppen. Ik zeg niet dat u dat hebt gedaan, maar ik heb wel over uw beleid zaken gelezen die dat suggereren.

Verder ben ik blij dat u dit wilt verbinden aan sociale garanties. Dat is belangrijk, net zoals het aspect van de vrije keuze. De maatschappelijke druk is immers reëel. Die vrijheid is een voorwaarde om een mantelzorg uit te bouwen waarbij de mantelzorger zich goed voelt. Als de druk te groot wordt, leidt dat tot irritaties, en van het een komt het ander.

**Minister Mieke Vogels** : Er is toch geen betere garantie dan dat diegene die ervoor kiest mantelzorger te worden, de band met de reguliere arbeidsmarkt behoudt. Als hij of zij het niet meer zien zitten, dan kan die persoon gewoon terug.

**Mevrouw Sonja Becq** : In elk geval moeten die mensen een sociaal statuut krijgen. Mevrouw Miet Smet heeft dat geïntroduceerd. Verder wil ik het voortdurende belang van de professionele hulpverlening benadrukken. Het thuiszorgaanbod zal nog meer worden uitgebouwd dan vandaag al het geval is.

**Minister Mieke Vogels** : De zorgvraag zal nog enorm toenemen. De vraag is : zullen we het aanbod van de professionele, residentiële hulpverlening stimuleren, of zullen we de mantelzorg verder uitbouwen, waarbij de mantelzorger over een statuut beschikt, zodat hij of zij zijn rechten niet verliest ?

**Mevrouw Sonja Becq** : Zorgverlening in instellingen mag men niet altijd negatief beoordelen.

**Minister Mieke Vogels** : Uiteraard is dat zo.

Ik vind het goed dat de Vlaamse regering nog over het instrument ‘Kleurrijk Vlaanderen’ beschikt.

**Mevrouw Sonja Becq** : In de elektronische nieuwsbrief van Kleurrijk Vlaanderen staan wel de meningen van de minister en een andere meerderheidspartij, maar het genuanceerde standpunt van CD&V niet. Dat is jammer.

**Minister Mieke Vogels** : Ik zal dat bekijken, want een breed maatschappelijk debat is nodig.

**De voorzitter** : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.17 uur.*